

Διδαχή

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 6^ο | 26 Απριλίου 2026 | Αρ. Φύλλου 278

**ΤΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΕΚΤΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΜΝΗΜΗ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΜΑΣΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΛΑΦΥΡΑΣ**

Η Εκκλησία μας προβάλλει σήμερα ενώπιόν μας μία μορφή μεγαλειώδη, μία μορφή ιεραρχική αλλά και μαρτυρική, τον άγιο Βασίλειο, επίσκοπο Αμασείας του Πόντου. Πρόκειται για έναν ποιμένα που δεν δίδαξε μόνο με λόγια, αλλά σφράγισε τη διδασκαλία του με το ίδιο του το αίμα, αποδεικνύοντας ότι η πίστη στον Χριστό δεν είναι θεωρία, αλλά ζωή ολοκληρωτικής προσφοράς.

Ο άγιος Βασίλειος ανήλθε στον επισκοπικό θρόνο σε μία από τις πιο δύσκολες περιόδους της ιστορίας της Εκκλησίας, κατά τον μεγάλο διωγμό των Διοκλητιανού, Μαξιμιανού και Μαξιμίνου Δάια. Ήταν εποχές κατά τις οποίες το να ομολογήσει κανείς τον Χριστό ισοδυναμούσε με θανατική καταδίκη. Και όμως, μέσα σε αυτό το σκοτάδι, ο άγιος δεν κρύφτηκε, δεν σιώπησε, δεν συμβιβάστηκε.

Με το κήρυγμά του και με το παράδειγμα της ζωής του δίδασκε ότι ο χριστιανός πρέπει να είναι πάντοτε έτοιμος να θυσιάσει τα πάντα, ακόμη και τη ζωή του, για τον Χριστό. Δεν αρκεί να πιστεύουμε θεωρητικά· καλούμαστε να ζούμε την πίστη μέχρι τέλους.

Μετά το τέλος του διωγμού, όταν η Εκκλησία βγήκε τραυματισμένη αλλά ζωντανή, ο άγιος Βασίλειος ανέλαβε ένα άλλο δύσκολο έργο να στερεώσει τις Εκκλησίες του Πόντου. Συμμετείχε στις Συνόδους της Άγκυρας και της Νεοκαισάρειας (314) και δίδαξε τους πιστούς να φυλάσσονται από τις αιρέσεις.

Εδώ φαίνεται το πλήρες πρόσωπο του ποιμένα όχι μόνο μάρτυρας, αλλά και διδάσκαλος· όχι μόνο ομολογητής, αλλά και οικοδόμος της Εκκλησίας.

Η αλήθεια της πίστεως χρειάζεται όχι μόνο θάρρος, αλλά και διάκριση. Ο άγιος γνώριζε ότι μετά τους διωγμούς έρχεται ένας άλλος, πιο ύπουλος κίνδυνος η πλάνη.

Η ανάληψη της εξουσίας από τον Μέγα Κωνσταντίνο φαινόταν να φέρνει ειρήνη. Όμως ο Λικίνιος, κυβερνήτης της Ανατολής, εξαπέλυσε νέο διωγμό. Έτσι η Εκκλησία δοκιμάστηκε ξανά.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, ένα γεγονός φαινομενικά «ανθρώπινο» έγινε αφορμή μαρτυρίου. Ο Λικίνιος επιθύμησε σαρκικά τη θεραπαινίδα της συζύγου του, τη Γλαφύρα. Εκείνη, για να διαφυλάξει την τιμή και την καθαρότητά

της, κατέφυγε στην Αμάσεια, κοντά στον άγιο Βασίλειο.

Ο άγιος την υποδέχθηκε με πατρική αγάπη. Δεν είδε απλώς μία καταδιωκόμενη γυναίκα· είδε μία ψυχή που αγωνίζεται να μείνει καθαρή. Αυτό είναι ένα μεγάλο μήνυμα η Εκκλησία είναι καταφύγιο για κάθε άνθρωπο που θέλει να ζήσει εν αρετή.

Όταν ο Λικίνιος πληροφορήθηκε τα γεγονότα, διέταξε τη σύλληψη τόσο της Γλαφύρας όσο και του επισκόπου. Η Γλαφύρα όμως πρόλαβε να παραδώσει την ψυχή της στον Θεό.

Ο άγιος Βασίλειος συνελήφθη μαζί με δύο διακόνους του και οδηγήθηκε δεμένος, σαν πρόβατο προς σφαγή.

Στη Νικομήδεια, ο έπαρχος προσπάθησε να τον δελεάσει του υποσχέθηκε τιμές, αξιώματα, ακόμη και θέση αρχιερέα των ειδώλων, αν δεχόταν να θυσιάσει στους θεούς.

Πόσο επίκαιρος είναι αυτός ο πειρασμός! Όχι πάντα με απειλές, αλλά συχνά με υποσχέσεις ο κόσμος ζητά από τον άνθρωπο να προδώσει την πίστη του.

Ο άγιος όμως δεν δίστασε. Με παρρησία κατέδειξε την πλάνη της ειδωλολατρίας και αρνήθηκε κάθε συμβιβασμό. Καταδικάστηκε σε θάνατο το 322. Και τότε φανερώθηκε το μεγαλείο της πίστεως του δεν φοβήθηκε, αλλά χάρηκε. Γιατί; Διότι έβλεπε τον θάνατο όχι ως τέλος, αλλά ως μετάβαση στην αιώνια ζωή. Πριν από την εκτέλεσή του προσευχήθηκε για το ποίμνιό του, ασπάστηκε τους μαθητές του και είπε στον δήμιο: «Πράξε, φίλε μου, ό,τι

διατάχθηκαν». Τι λόγος ειρήνης! Δεν βλέπει εχθρό, αλλά άνθρωπο. Δεν βλέπει θάνατο, αλλά συνάντηση με τον Χριστό.

Ο Λικίνιος, ακόμη και μετά τον θάνατο, θέλησε να ατιμάσει τον άγιο, διατάσσοντας να ρίξουν το σώμα του στη θάλασσα. Όμως ο Θεός δόξασε τον δούλο Του.

Άγγελος Κυρίου ανήγγειλε στους μαθητές ότι το λείψανο βρίσκεται στη Σινώπη. Όταν το βρήκαν, ήταν άφθαρτο, ευωδίαζε και η κεφαλή είχε ενωθεί θαυματουργικά με το σώμα. Η Εκκλησία τότε το μετέφερε στην Αμάσεια και το κατέθεσε με τιμή στον ναό που είχε οικοδομήσει ο ίδιος ο άγιος. Έτσι επιβεβαιώνεται η αλήθεια ότι ο κόσμος απορρίπτει, ο Θεός το δοξάζει.

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ

Ἦχος α΄. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ως Λειτουργὸς τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, τῷ παρανόμῳ βασιλεῖ ἀντετάξω, Ἰερομάρτυς ἔνδοξε παμμακάρο Βασιλεῦ, ὄθεν τὸν ἀχένα σου, ἐκτμηθεῖς διὰ ξίφους, χαίρων προσεχώρησας, πρὸς οὐράνιον λῆξιν, ἧς καὶ ἡμᾶς δυσώπει μετασχεῖν, τοὺς εὐφημούντας τὴν ἔνθεον μνήμην σου.